

Déli Hirlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPCSÜTÖRTÖK, 1932 OKTÓBER 20.
TIMISOARA—TEMESVAR, VIII. ÉVF. 239. SZÁM.FŐSZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE DR.

A vesztes Erdély

Mi voltunk azok, akik már két hét előtt reámutattunk a Vaida-kormány helyzetének tarthatatlanságára. Akkor írtuk meg, hogy a kormány megbukott, amikor még nem is nagyon diplomatikusan szerkesztett félhivatalos kommunikációk a kormány tagjainak teljes szolidaritását az összes kérdésekben kürtölték. Maivnak hitt tömegek fülébe. Álláspontunkat az események igazolták. A Vaida-kormány bukásának csirái saját kebelében tenyésztődtek ki és Titulescunak a külügyminiszterrel való ellentétei csak lettették, de nem idézték elő a válság kitörését. És most Maniu nyert meg a választ kormányalakításra, ami csak szemérmes cserét jelent, de a nehézségeket nem érinti meg. Azt mondják, Vaidának azért kellett lemondani, mert Titulescunak a való együttműködése lehetetlenné vált. Ezzel szemben viszont azt is mondják, hogy Maniu politikája teljesen azonos Vaida és a nemzeti parasztpárt politikájával. Ha ez így van, akkor Titulescunak együttműködése Maniuvallal éppen annyira lehetetlen, mint volt Vaidával. A punctum saliens Titulescunak magatartása. Nem ez, sem a kormánypárt ellentétes álláspontja nem változott, amiből könnyű következtetni az elkövetkezendőkre. Maniut rövidesen épügy lejáratták, mint ahogy lejáratták előző erdélyi fejét a kormánynak. A regáti magas nivóju és szépen átlátászó intrikákkal átszótt politikai iskolának tanárai Maniut épügy meg fogják bukztatni, mint ahogy megbukatták Vaidát. Titulescu jóhiszemű barátja, aki nem irányítja az eseményeket, hanem csak öntudatlan eszköz az azoknak a politikai köröknek kezében, melyek öntudatos határozottsággal a kormánynak a céljuk felé. Titulescunak miniszterelnöki kinevezésével és az új kabinet megalakításával a válság nem oldódott meg. Ez is csak egyik fázisa annak a politikai harcnak, amelyben nem babra megy a játék. Erdély és a regát élet-halálra menő küzdelme ez, amelyben Erdély lesz a vesztes, mert azok, akiknek a feladata és hivatása lett volna, az erdélyieknek csak hátát akarták felhasználni lépésnek a hatalom ormára vezetőn, de az erdélyiek lelkével nem töltöttek. Ha az erdélyi gondolat elbukik, akkor ennek egyedül és kizárólag az erdélyiek lesznek az okai. Hogy a helyzet azután majd hova fejlődik, vagy hova fog, azt ma senki sem tudhatja. Az elkövetkező esztendőket keserű tapasztalatai azonban nem csodálkoznak majd az erdélyi románság, ha a magyarság politikai elveinek elefántcsonttornyába kerülve, a meginduló harcban inkább szemlélője lesz az eseményeknek, mint a főszereplőjének. A mozgalmaknak részvételéért kiáltó mozgalomnak részese. (v. e.)

Maniu kapott megbízást az új kormány megalakítására és ma délelőtt ad végleges választ az uralkodónak

A Vaida-kormány lemondása után megindult kombinációk és tárgyalások során hamarosan nyilvánvaló lett, hogy Maniu-kormány következnek. Mihailache ugyanis — mint megírtuk — még hétfőn este Maniut ajánlotta a királynak, aki az uralkodó meghívására Bukarestből Színájába is érkezett.

Tegnap reggel Bukarestből Színájába megindult a politikusok karavánja. A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsának és végrehajtó bizottságának tagjai egymásután érkeztek. Maniu után sorra jöttek meg Madgearu, Pop-Cicio, Costachescu, Voicu-Nitescu, Chelmegeanu és Gafencu. Valamennyien a Caraiman-szállóba hajtottak, ahol Mihailache is lakik.

Azután az összes miniszterek és politikusok a lemondott minisz-

terelnöknek a színajai állomáson levő szalonkoecijában gyülekeztek, ahová kevéssel feltizenkettő előtt megérkezett maga Vaida is.

Az értekezleten Maniu Gyula elnök és rövid idő alatt megvitatták a helyzetet és a kibontakozás lehetőségét. Az értekezletről azonban alig szivárgott ki valami is a nyilvánosságba. Az értekezlet után Pop-Cicio kamarai elnök a királyi kastélyba ment és kihallgatáson jelent meg a királynál. A rövid kihallgatás után az uralkodó Costachescu szenátusi elnököt fogadta.

A két parlament elnök informálta a királyt a helyzetről és mindkettő Maniu Gyulát ajánlotta kormányalakításra.

Arra a kérdésre, hogy miért illette Titulescut szemrehányással, Vaida így válaszolt:

— Titulescut semmiféle szemrehányással nem illetem, mint ahogy nem lehet senkit szemrehányással illetni politikai fel fogása miatt. Annyi a tény, hogy az én elnökségem alatt levő kormányban az együttműködés nem volt lehetséges. Azonban egy új nemzeti parasztpárti kormányba, függetlenül attól, hogy annak a kormánynak Titulescu tagja-e, vagy sem, szívesen belépek.

Ez a nyilatkozat sok mindent megmagyaráz. Így aztán teljesül Maniunak az a kívánsága, hogy Vaida és Titulescu tagjai legyenek a kormánynak.

A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa kedden este kilenc órakor ült össze Színájában. Ezen az ülésen vitatták meg az összes lehetőségeket és azt, hogy Maniu véleményét hogyan sikerül összhangba hozni Titulescu és Mihailache különvéleményével.

Ma délelőtt dől el

a kormány sorsa

A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa tegnap este a színajai Caraiman-szállóban folytatta a kormányalakítással kapcsolatos tanácskozásait, amelyek hosszasan elnyúltak és igen élénk mederben folytak. Az elnöki tanács tagjai újból megvitatták az összes kérdéseket, majd Maniu Gyula nagyszabású expozét mondott és ennek keretében ismertette a maga álláspontját különösen a külpolitikai kérdésekben, valamint leszögezte véleményét a genfi tárgyalások eddigi menetével és eredményével kapcsolatban. Majd a pénzügyi kérdésekkel kapcsolatosan a külföldön folytatott tárgyalásokat ölelte fel fejtegetéseiben.

A tanácskozást egy ízben meg is szakították és a szünet alatt Maniu felkereste Titulescut, akivel a külpolitikai kérdéseket beszélt meg. Maniu ezután visszatért a Caraiman-szállóba és ekkor az elnöki tanács ülését folytatták. Végül is az értekezlet úgy határozott, hogy Maniu ma délelőtt kihallgatást kér az uralkodótól és ezen alkalommal ad végleges választ arra vonatkozólag, hogy a kormányalakítást elvállalja és ahhoz milyen feltételeket fűz.

Két óra hosszat volt Maniu a királynál

Időközben a kabinetiroda kézbesítette Maniunak a királyi audienciára szóló meghívást. Maniu déli félegykor lépett a királyi dolgozószobájába és teljes két óra keresztül maradt ott. Maniu az uralkodó előtt kifejtette véleményét az összes aktuális problémákról. Beavatottak szerint az uralkodó teljes mértékben magáévá tette Maniu elgondolásait.

Amikor Maniu elhagyta a királyi dolgozószobáját és a kastély előtt megjelent, megrohanták a rája várakozó újságírók. Maniu ezeket mondotta:

— A király megbízott a kormányalakítással. A megbízást nem utasítottam vissza, ellenben kértem öfelségét, hogy

a végleges választ csak akkor adhassam meg, ha tanácskoztam barátaimmal.

Délután Színájában a helyzet bizakodó lett és az ott egybegyűlt politikusok meg voltak róla győződve, hogy Maniunak sikerülni fog az összes ellentéteket elsimitani. Maniu délután tanácskozott Titulescunak, majd felkereste Mihailachet. Sokat beszéltek arról, hogy a régi nemzeti párt és a régi parasztpárt közötti ellentétek esetleg Maniu kormányalakítását meghusithatják. Délután teljes bizonyossággal beszéltek azt is, hogy Maniu az új kormányba átveszi a Vaida-kormány valamennyi miniszterét, az egyes tárcákban azonban változások lesznek.

Felcserélik egymás közt a miniszteri tárcákat

Vaida, aki a miniszterelnökséget átadja Maniunak, Mihailachetól átveszi a belügyet, Mihailache pedig a belügy helyett a földművelésügyi miniszteriumot veszi át. Voicu-Nitescu földművelésügyi miniszter is tagja lesz a kormánynak, de hogy milyen minőségben, az még nincsen meghatározva. A külügyminiszterium élére kétségen kívül Titulescu kerül.

Politikai körökben szóba került, vajjon Vaida és Titulescu között a Maniu-kormányban lehetséges-e az együttműködés. Ezek a kételyek némileg enyhültek, amikor köztudomásúvá vált, hogy

midőn Vaida és Titulescu tegnap délelőtt egymással találkoztak, akkor szívélyesen átölelték egymást és Vaida hangosan így szólt:

— Nincsen közöttünk semmi harag, csak éppen elvi ellentétek vannak.

Az újságírók azt kérdezték Vaidától, hogyan lehetséges, hogy most majd együtt működjen Titulescunak, amikor erről eddig hallani sem akart. Vaida így válaszolt:

— Mint miniszterelnök a köztünk levő ellentétek miatt nem működhettem együtt Titulescunak. De ez nem zárja ki azt, hogy mint szakminiszterek tagjai legyünk ugyanegy kormánynak.

Dühében a legféktelenebb kegyetlenséggel üldözi a szerb diktatura a horvátokat, akik minden terror ellenére nyíltan hirdetik, hogy Zágráb sohasem lesz Belgrád hűbérese

A horvátországi események egész Európát izgalomban tartják. A jugoszláv cenzura a legkérelmetlenebb szigorral dolgozik. Azonban a hírek mégis kiszivárognak és leginkább az angol sajtó az, amely felháborodással és részletesen közli a horvátországi eseményeket.

A jugoszláv kormányhoz közelálló lapok ennek ellenére egyre tovább izgatnak a horvátok ellen. Azt írják, hogy mindaz, amit a horvátok fellázításával Macsek és Trumbics tettek, bosszuért kiált.

Támadják ezenkívül Olaszország is, amelyet azzal vádolnak meg, hogy a horvát forradalmárokat pénzzel és fegyverrel segíti.

A belgrádi lapok különben megerősítik Macsek és Trumbics letartóztatásának híreit.

A Manchester Guardian újabb részleteket közöl a horvátországi eseményekről. Trumbics és Macsek letartóztatásával — mondja a lap — a jugoszláv diktatura átlépte határait, amelyeket pedig eddig még a Balkánon is betartottak. A diktatura éppen ezzel mutatja meg, hogy már nem tudja magát sokáig tartani.

A Zágráb közelében levő Bisztrica bucsujáráhelyen a csendőrök minden ok nélkül a templom előtt összegyűlt tömeg közé lőttek. Három ember azonnal meghalt, többen pedig megsebesültek.

Ezt a vérengzést hivatalos helyen is megerősítik, azonban azt mondják, hogy a tömeg lázongott és a templomra kifűzte a horvát lobogót, ami tilos.

A horvátok nagy mártírjának, Radics Istvánnak külföldön tartózkodó fia az egyik lapban felsorolja a szerbeknek a horvátokkal szemben elkövetett büneit.

Elmondja, hogy a bombák, amelyek Horvátországban robbannak, végül is felrobbantják Jugoszláviát.

Ben Riley angol képviselő, aki bejárta Horvátországot, az ott tapasztaltakról beszámol a Manchester Guardianban. Azt írja, hogy látott négyüléseket, amelyeken igen éles hangon keltek ki a horvátok a szerbek ellen. A falvakban a négyülések idején százával lengtek a házakon a horvát zászlók, pedig ezt a szerbek nagyon szigorúan megtiltották.

A horvátok minden terror mellett is igen lelkesek és remélik, hogy sikerülni fog szabadságukat kivívni.

Horvátország jelenleg leigázott, mondják, de eljön a felszabadulás ideje. A szerbek a legkönyörtelenebbül járnak el az embereikkel szemben. Legtöbbnyire azonban ártatlan emberekre sujt le dühük, mert a forradalmárok a hegye-

ken tartózkodnak, ahol hozzáférhetetlenek és csak időnkint törnek onnan elő. A csendőrök majdnem minden állomáson végigkutatják a vonatokat és azokon bombákat keresnek.

Zágrábban az emberek nyíltan hirdetik, hogy Zágráb sohasem lesz Belgrád hűbérese. Biztosak benne, hogy a leszámolás ideje közeledik.

A budapesti Uj Nemzedék azt írja, hogy a horvátországi események leirhatatlan izgalmat keltenek. A szerbek a horvátok minden megmozdulását a leg-

kéiméletlenebb módon üldözik. Ez azonban nem riasztja vissza a horvátokat, hogy továbbra is küzdjenek jogaikért. Minden látszat arra vall, hogy a horvátok nem nyugszanak előbb, amíg jogukat teljesen ki nem vivják.

A felkelés különben mutatkozik a szerb-bolgár határon is. A macedónok lázonganak és sorra gyilkolják meg a szerb határőröket, aztán átszöknek bolgár területre. A bolgár kormány kijelentette, hogy ennek a megakadályozására nem tehet semmit.

Az intő szó nem használt és egy 75 éves gazda a halálba sietett

Remete község temetőjének közelében, a javítás alatt álló vasuti hidnál tegnap halálos szerencsétlenség történt. Az átjáró hidat teljesen kicserélik és az új alkatrészek felszerelése most van folyamatban, úgy, hogy a hidat kikapcsolták a gyalogjáró forgalomból. Tegnap reggel Szekula János, hetvenöt éves janovai gazda és felesége gyalog indultak el a földjükre dolgozni. A házaspár a vasuti töltésen haladt és a vasuti őrs is figyelmes lett rájuk. Még figyelmeztette az öreg gazdát, hogy térjenek más útra, mert a vasuti hidon nem tudnak áthaladni, már azért sem, mert a karánsebesi vonatot várják. Szekula

János azonban nem fogadta meg a vasuti őrs figyelmeztető szavait, hanem nekivágott a hidnak, míg felesége szorongó szívvel várta, hogy férje után ő is áthaladhasson a hidon. A gazda a hid közepén járt, amikor feltűnt a karánsebesi vonat. Már nem tudott letérni a hidról, a vonat mozdonya elkapta és elütötte. A szerencsétlen ember hatalmas ívben lerepült a hidról és nyomban meghalt. A szerencsétlenségről értesítették Kovács Ödön dr. kerületi orvost, aki azonban már csak a beállott halált konstatálhatta. Az ügyesség megadta a temetési engedélyt.

A tót vezér nagyrabecsüli Gömbös Gyula magyar miniszterelnököt, mert megszervezi az ifjúságot

A Prager Presse cikket ír Gömbös Gyula magyar miniszterelnökről, akit összehasonlít Bethlen István gróffal. Gömbös is olyan tettvágyó és erélyes, mint Bethlen, csak az a különbség köztük, hogy amíg Bethlen inkább az arisztokráciát, addig Gömbös a demokráciát képviseli. A lap annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy Gömbös nemcsak ad programot, hanem be is váltja azt. Hlinka András az ismert tót vezér Zólyomban egy népgyűlé-

sen érdekes nyilatkozatot tett Gömbösről. Cáfolta azt, hogy a tótok — amit a csehek a szemükre vetnek — összekötést tartanának fenn Gömbössel. Kijelentette, hogy Gömböst nem ismeri, de azért nagyrabecsüli. Imponál neki, mert megszervezi az ifjúságot. Azonban Gömbösnek az öregekről és fiatalokról szóló megállapításaira azt jegyzi meg, hogy ismer harmincéves öregeket és nyolcvan esztendőes fiatalokat is.

Férjének megmérgezésével vádolnak egy szerb bánági asszonyt

A nagybecskereki ügyészség intézkedésére a jugoszláviai Kistorák község csendőrsége letartóztatta Veszter Miklósnét, Veszter Miklós földbirtokos özvegyét, akit azzal vádolnak, hogy férjét arzénrel megmérgezte. A Veszter-család egyike a szerb Bánág legismertebb és legtekintélyesebb családjának és ezért nagy feltűnést keltett, hogy az előkelő gazdag asszonyt ezzel a rettenetes bűnnel vádolják. Veszter Miklós mindössze harmincnégy éves volt, amikor ez év augusztusában hirtelen beteg lett és rövidesen meghalt. Az orvosok azonnal mérgezésre gyanakodtak és a gyanú halálesetet bejelentették a hatóságoknak is. A holttestet felboncolták

és a belső részeket vegyészeti laboratóriumban megvizsgáltatták. A vegyészeti vizsgálat a belső részekben rendkívül nagymennyiségű arzént talált és kétségtelen, hogy a fiatal földbirtokos halálát arzénmérgezés okozta. Ezen az alapon elrendelték az özvegy letartóztatását, akit most hitvesgyilkossággal gyanúsítanak. A vizsgálat során kiderült, hogy Veszterék rendkívül rossz házasságot éltek és Veszter az ismerősei előtt több ízben azon gyanújának adott kifejezést, hogy felesége megcsalja. A férjgyilkossággal gyanúsított asszony beismeri, hogy sokszor veszekedett a férjével, de azt tagadta, hogy ő mérgezte meg az urát.

Emléktábla Szabolcska Mihály költészetének megörökítésére

Az Arany János Társaság és a református egyház vasárnap, október 23-án leleplezik Szabolcska Mihálynak a híres költőpápnak emléktábláját. Az ünnepségre több belföldi és külföldi irodalmi társaság képviselői érkeznek. Temesvárra. Ezek tiszteletére szombaton este féltízkor az összes temesvári magyar delegáció nagy lámpiónyszerenádót rendeznek. A vendégeket a város magyarsága nevében Puhai Sándor dr. köszönti. Vasárnap délelőtt a református templomban istentisztelet lesz, amely után leleplezik a református ház külső frontján elhelyezett Szabolcska-emléktáblát. Délután öt órakor a városi színházban nagy műsoros előadást rendeznek, amelyen a szónok Radványi László dr. református püspök, Metzger Márton dr. prépostplébános és Hajdu Frigyes dr. lesznek. A műsoron ezenkívül számos értékes szaván meg.

Nagy ünnepségek

között megy majd végbe az anti-alkoholista kongresszus Temesvárott

A nemzetközi Guttemplárend romániai nagypáholya Temesvárott október 22., 23. és 24. napján nagygyűlést rendez, melynek keretén belül ünnepségek és előadások lesznek a nagygyűlés résztvevők tiszteletére. Az első nap szombaton este nyolc órakor a nagypáholy székfűzésében ismerkedési est lesz, amelyet műkedvelői előadás követ. Vasárnap reggel a vendégek fogadást majd a városháza nagytermében a különböző nemzetek kiküldötteinek, valamint az illetékes hatóságok fejeinek részvételével kongresszus következik, melynek tárgysorozatán a romániai nemzetközi szesztermelés, a nemzetközi anti-alkoholista egyesületek működése és egy nemzetközi anti-alkoholista irodalmi kiadvány terve szerepelnek. Délután az I. O. G. T. futball csapata mérkőzik, majd a romániai nagypáholy tart gyűlést. Este tíz órakor közös vacsora melyre Steiner Kornél dr., ügyvéd irodájában, I., Hunyadi-utca 4. számú telefon 13-08 lehet előjegyezteni. Végül hétfőn reggel kilenc órakor a nagypáholyok tartanak értekezletet, délután a Lénau-tér 1. szám alatti helyiségben a romániai alkoholelles liga tart első értekezletét, majd este a román nagypáholy folytatja vasárnap megkezdett ülését. Hétfőn délelőtt a vendégek az iskolákat, délután pedig Temesvárosát tekintik meg.

Igazi amerikai história. Az amerikai Mississippi államban levő Penato városban üldöztek egy négert, aki gyanúsított volt. Az üldözés során a néger bement egy házba. Erre a fából való házszerű alát vették és addig lőttek rá, amíg annak falait teljesen rostává l-ték. Amikor a lövöldözés után behatoltak a házba, a néger nem találták ott, ellenben ott volt a háztulajdonos, a felesége, két fia és a sógora. A rendőrgolyók valamennyit megölték.

Bőröndökben

és bőrúrukban a legjobb forrás

KLEIN bőröndös

Belváros, a Piarista gimnázium és Munkásotthon özőtt

BUNDÁT
szépet olcsón
BOTZ szücs készít
IV., Hunyadi-ut, az udvarban

A halálvonat fogoly váltókezelője huszonegy évet töltött a vasut szolgálatában és soha még dorgálásban sem volt része

A halottak némán, csukott szemmel lezárt ajakkal, széttronsolt testtel ott küszködnek a koporsókban. A súlyosan besültek és haldoklók a kórházi ágyaikon szenvednek. A közvélemény azonban annál hangosabb és kérdi: hogyan történhetett meg ilyen borzalmas árnyas szerencsétlenség? Kit terhel a felelősség ennyi emberélet pusztulásáért és van sok ember nyomorékká tevéséért? Hogyan történhetett mindez? Miféle vélen balsors idézhette elő a rettenő szerencsétlenséget? Minderre azt felelik, hogy a hivatalos vizsgálat folyamatban van és igyekezik kideríteni a szerencsétlenség okát. A lapok egyaránt állapítják meg, hogy ehhez hasonló árnyas vasuti szerencsétlenség sem Temesváron, sem a Bánságban nem volt még. 1916-ban márciusban történt, hogy reggel fél óra tájban a Boksánból Resicára haladó személyvonatra Kölnik állomáson rázuhant a hegyesuzamlás óriási tömege, a vonatot lesodorta a pályára és felfordította. Akkor hat ember vesztette életét, tizennégyen pedig megbesültek. Ez a szerencsétlenség eltört a mostani mellett, amikor nyomban katasztrófa megtörténtekor tizenhét ember feküdt holtan a romok alatt, azonban pedig a kórházban máris szaporodik halottak száma.

Helyreáll a forgalom

Az élet, a forgalom kötelező parancsa várta, hogy már akkor, amikor a seülteket elszállították és a holtakat pomoru sorba fektették a rónáci átjáró arkos földjén, szorgalmas munkások dolgozzanak a megrongált vasuti helyreállításán. Az egyik vonatot megérte, egy csomó ember életét szüntette, de a forgalom nem állhatott meg. Ott vesztegelt a varjasi vonat, amelynek indulnia kellett volna. Három óráig munkába tellett, amíg Varjas felé fél óra tájban a vonat elmehetett volna.

Még további két óra munkára volt szükség, hogy a pálya teljesen rendbe jöjjön. Ettől fogva a forgalom teljesen rendben bonyolódott le azon a helyen, amely este hét óra előtt néhány perccel majdnem két órányi embernek vesztőhelye volt.

Egy gazdátlan emberi kar

Kedd reggelre az elpusztult régi személyszállító vagon roncsait teljesen elszállították az utból. Ezek a szilánkok, csapok és fadarabok, üvegcserepek alkotják a vaggont, amelyen emberek halálba kerültek. Amikor tegnap reggel felemelték a vagon roncsait tetőrészeit, meglepődve látták, hogy azon agyvelő csontok lógnak. A romok között, amelyek között voltak, találtak egy férfikart, amely fordult emberi belső részeket és hus-

darabokat. Amit ezekből összeszedni lehetett, azt összeszedték és kivitték a józsefvárosi temető halottas házába, ahol egyszerű fakoporsókban ott fekdtek már a katasztrófa áldozatai.

Az irtóztató szerencsétlenség — mint ismeretes — hétfőn este néhány perccel hét óra előtt történt. Hét órakor, amikor a kerületi vasutigazgatóságon a szolgálat véget ért, még nem tudták róla. Az természetes is, hogy a szerencsétlenség első perceiben nyomban nem is telefonálhattak az igazgatóságra. Hiszen előbb a pályaudvarról a tisztviselőknek oda kellett menniök a helyszínre, amely vagy egy kilométernyire van. Így aztán hét óra elmúlt már harminc perccel, amikor a vasutigazgatóságra a hír megérkezett. A forgalmi osztály szolgálattevő inspekciónak kezében

Remegő testtel, hófehér arccal hangoztatja ártatlanságát a váltókezelő

Csermák András vasuti váltókezelő, akit még hétfőn este vettek őrizetbe, állandóan remeg és arca olyan fehér, mint a márvány. A hozzá intézett kérdésekre alig tud válaszolni. Üvegesedő szemmel mered maga elé. Nem tudja megmondani, hogyan történhetett a szerencsétlenség. Nem tudja megmondani azt sem, a váltót átsapta-e, vagy sem. Azt tudja csak, hogy a sineket a varjasi vonat számára át kellett állítani, mert a zombolyai vegyesvonat elhaladása után egy perccel a varjasi vonatnak kellett ott elmennie, de éppen ott van az eltérés és azért van szükség a váltó átsapására.

Az őrháztól, amely előtt a váltókar van, maga a váltó vagy száz lépésnyire fekszik. Félhomály van ott a gyér villanyvil-

A végzetes váltó alatt a talpfák korhadtak voltak

De felmerül a kérdés, hátha mégsem Csermák András csapta át a váltót? Hátha mégsem ő okozta a szerencsétlenséget, bárha várakozóan rajta volt már a keze a váltókaron?

Mert hiszen lehet ilyen fatális eset is. Egy műszaki ember, aki a szerencsétlenség helyét alaposan megvizsgálta, megállapította, hogy a váltó alatt a vasuti talpfák korhadtak voltak és úgy lapultak szét, akár a csónakok. Lehetséges, hogy az utolsó két kocsinál, amikor a feszítő erő, amely felülről jött, már nem volt olyan erős, a rugalmas talpfák lökése idézte elő valahogyan a váltó átsapódását.

Annyi bizonyos, hogy Csermák András váltókezelő, aki negvenhárom élt évéből huszonegyet töltött a vasut szolgálatában, eddig mindig pontosan és lel-

remegett a telefonkagyló, amikor hallotta, hogy mi történt. Ott volt az egyik osztályvezető még, Ciuta főfelügyelő, akinek az esetet jelentette. Ciuta főfelügyelő azonnal telefonált Cristea Szilviusz vasutigazgató lakására, aztán értesített még több vasuti tisztviselőt, akik egyenkint igyekeztek a helyszínre.

Cristea vasutigazgató azonnal intézkedett, hogy a mentők, az orvosok és az illetékes hatóságok értesüljenek a szerencsétlenségről. Ugyancsak rögtön távirati jelentést küldött Bukarestbe a vasuti vezérigazgatóságnak. A vezérigazgatóság még az éjszaka folyamán vizsátávratartozott és a vizsgálat vezetésével magát Cristea igazgatót bizta meg.

lágítás mellett este hét óra tájban. Lehetséges, hogy úgy látta, mintha már az egész vonat átment volna a váltón.

Vasutasok mondják, hogy éjjel könnyen csalódik a látás. Ezer eset közül egyszer sikerül a váltót átsapni a robogó vonat alatt. Hiszen a vonat sulya maga is lehetetlenül teszi rendes körülmények között, hogy a váltót átsapják. Az csak akkor sikerülhet, ha két egymást követő kocsi között a sineknek az a része, amelyeken a váltó két nyelve van, éppen szabad és fölötte nincsen a vasuti vagon terhe. A robogó vonat alatt ilyen pillanatnyi időközök akarattal eltalálni nem is lehetne. Csakis végzetes véletlen adhatta meg ezt a pillanatnyi időt, amikor a váltó szerkezet sinnyelvei szabadok voltak a kocsi terhétől.

kiismeretesen végezte a kötelességét. Még az éjszaka folyamán megkeresték a szolgálati tabelláját és megállapították, hogy

szolgálatát alatt még sohasem volt semmiféle kifogás ellene, semmi mulasztást nem követett el, soha még öt leire sem büntették meg, soha nem részesült dorgálásban.

Odahaza sir, jajgat a felesége és két gyermeke: mi lesz a családfentartóval, akit azzal vádolnak, hogy sok ember élete miatta pusztult el?

Szakálházán, Beregszón, Gyertyámon már hétfőn este tudták meg a borzalmas szerencsétlenség hírét. A legtöbb családtag a vonatnál várta hozzátartozójának érkezését. Nagy-nagy kétséssel megjött a vonat, de a rendes sze-

mélykocsi nélkül. A tehervonat személyzete reszkető hangon mondta el, hogy mi történt. Erre megindult a sirás és zokogás és a falvakból számosan még éjszaka szekéren Temesvárra jöttek, hogy halott, vagy sebesült hozzátartozóikat felkeressék, Késő éjjel jöttek, de kénytelenek voltak reggelig várni, vagy pedig hazamenni és reggel újból megjönni.

Az apa hazaviszi halott fiát

A szörnyethalt Ghilezan Vazul hetven esztendőes apja az éjszaka szekérével kétszer tette meg az utat Beregszón és Temesvár között. Bejött a városba, hogy halott fiát hazavigye a falusi temetőbe.

Bogdan Vazulné harminc éves asszony is itt van a halott férjeért, akit odahaza két árvája vár. Sirva mondja, hogy férje máskor mindig a délutáni vonattal szokott hazautazni, de mert hétfőn reggel egy órával később állott munkába, délután egy órával tovább kellett dolgoznia és ez okozta halálát, mert így csak az esti vonattal mehetett. Dobosan Jánosné, aki szintén bejött Temesvárra és akinek odahaza egy gyermeke van, ugyanígy panaszolja férje halálát. Lupescu Péter földmives, akinek fivére, Lupescu János harminckét esztendőes munkás elpusztult, elmondja, hogy bátyjának özvegye és két gyermeke van.

Es zokog egy nyolcvan esztendőes anyóka...

Allandóan zokog egy nyolcvan esztendőes tőpörödött anyóka, az elpusztult Polinta János anyja, akinek felesége odahaza a hír vétele után beteges feküdt a kórházban, majd meghalt.

Ezek és a többiek is, akik bejöttek a városba halottjukhoz, mind azt kérik a hatóságoktól, tegyék lehetővé, hogy kedves halottjukat hazavihessék. Cristea vasutigazgató táviratilag előterjesztést tett a vezérigazgatósághoz, járuljon hozzá, hogy

különvonat szállítsa a halottakat és adja át azokat hozzátartozóiknak: Szakálházán, Beregszón, Gyertyámon és Zombolyán.

A szerencsétlenül jártak mind-mind szegény emberek voltak, hozzátartozóiknak nincsen pénzüik, hogy saját költségükön hazavigyék őket, de még arra sem telik, hogy a család és a rokonság bejöjjön a városba a temetésre. Így aztán csak Muntean János temesvári kalauzt fogják itt temetni.

Vasuti szolgálatok még mindig nem tudták megfejtetni: miképpen lehetett a

PREMIER!

TIVOLI MOZI

Szerda, október 19-től

Móric szerencsétlenségét keresi

Nagy német zenés vigjáték.

A főszerepekben: SIEGFRIED ARNO, Igo Sim, Irene Ambrus

Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. • Vasárnap d. e. 11 órakor matiné. • Nagyothallók részére speciális hallókészülékek.

PREMIER!

Hat sláger zeneszámmal!

kisiklás olyan, hogy ilyen nagyarányu pusztulás járt a nyomában. A kisiklott vagon nem hullott le töltésről, sik földön húzta a felborult kocsi a vonat és így természetesen csak kisebb-nagyobb sebesüléseknek kellett volna történniök. A kocsi a sinekről, amelyeket a korhadat és kirohadat talpfák feszültsége lazává tett, kisiklott, az utána futó posta-

kocsi pedig nem. A személykocsi kisiklásának egyik és talán legfőbb oka az is volt, hogy a kerekek pereme alig volt három centiméter, tehát olyan keskeny, hogy nem is feküdt rá teljesen a sinre.

Aztán jött a szerencsétlenség arányainak legfőbb okozója: az oszlop. Egy vasoszlop áll a román átjárónál. A dülöben és dölve is rohanó kocsi faváza

óriási erővel ütődött neki az oszlopnak.

Ha az alváz vasalkatrészei ütődnek neki az oszlopnak, kidöntik, vagy ketté törik azt. Az ócska faalkotmány ellenben engedett az oszlopnak, amely megállott a helyén, a kocsi ellenben teljesen összetört és ez a gyilkos oszlop okozta tulajdonképpen sok ember szomorú halálát.

Akik lemaradtak a szerencsétlenül járt vonatról és így a véletlen jóvoltából megmenekültek a biztos haláltól

Su r u c i n Jusztin gyertyámosi csendőrőrmester a kötelességteljesítés áldozata. Dohánysempészeket fogott el Gyertyámoson, akik könyörögtek neki, hogy engedje szabadon őket. A csendőrőrmester azonban kijelentette, hogy a szabályok értelmében kénytelen őket behozni a temesvári ügyészségre. Be is jött velük hétfőn reggel, este pedig hazautazott, a halálba utazott. Egy csendőr, aki a társaságában volt, közvetlenül a vonat indulása előtt borbélyhoz ment. Emiatt lekészt a vonatról és ez a késés mentette meg az életét.

Ugyancsak lemaradt a vonatról Mandula Gábor, az Intercontinental kereskedelmi vállalat zombolyai fiókjának vezetője is, aki szintén ennek a körülménynek köszönheti az életét.

Megállapítják az ismeretlen halottak kilétét

Kedden délelőtt sikerült megállapítani az eddig ismeretlen halottak személyazonosságát. Minthogy ezeknél semmi igazoló irást nem találtak, ez úgy volt lehetséges, hogy reggel elvitték a temető halottasházába a bejött falusiakat, akik azután fölismerték őket.

A katasztrófa első nő áldozata, akinek testét teljesen szétrombolott állapotban emelték ki a romok alól, Cincu Katalin.

A többi agnoszkált halottak F a l n i t a Taran János vasuti lakatos, Lupescu János beregszói munkás, H e n n e r t János zombolyai kéményseprő és L i n s t e r József zombolyai katona.

Az állami kórház sebészeti osztályán az orvosok egész éjszaka dolgoztak. Kötötték a sebesülteket és többeket műtétet hajtottak végre. A kórházban még hétfőn késő este megjelentek Péter M á r k u s és Péter I m r e szalvatoriánus atyák, akik a szerencsétlenség öt katolikus sebesültjét vigasztalták, meggyóntatták és megáldoztatták.

Gilde János nagyjécsai hentes, aki mindkét lábának amputálása után meghalt, fölvetta az utolsó kenetet is.

A józsefvárosi pályaudvaron tegnap délelőtt működött C r i e s t e a Szilviusz vasutigazgató elnökletével a vizsgálóbizottság, amelynek C i u t a c János, J a n c u János fűtőházi főnök, S e b e s t y é n főfelügyelő és V á r n e k y Géza forgalmi osztályfőnök voltak a tagjai. A bizottság kihallgatta S t o i c h i t e s c u Gergely forgalmi tisztviselőt, aki a balul járt vonatot elindította, Liskó Frigyes moz-

A helyszíni vizsgálat szerint a szerencsétlenséget maga a váltó is okozhatta

A vizsgálat megállapította, nincsen kizárva, hogy a szerencsétlenséget maga a váltó okozta.

A blokkrendszer állása ugyanis azt mutatta, hogy a váltót nem igazították át. A váltó nyelve nem simul teljesen hozzá a sinhez, amiáltal a váltónyelv és a sin között hézag támadt és ebbe szorulhatott bele a személykocsi első kereke. Ez a beszorulás aztán maga után vonta a kocsi kisiklását és felborulását. Ha ez beigazolódik, akkor Csermák András valóban ártatlan a szörnyű szerencsétlenségben.

Tegnap estefelé kint járkáltunk a te-

donyvezetőt, Franz József fűtőt, valamint a többi vonatkísérő személyzetet. Hosszas kihallgatáson ment keresztül újból Csermák András váltókezelő, aki ismételtlen ártatlanságát hangoztatta és erősítette, hogy nem is nyult hozzá a váltóhoz. A bizottság újból kiment a helyszínre is, ahol újból megvizsgálta a váltót.

metőben, még világított valamieskét a nap, a hullaház körül tarka csoportban külvárosok kisemberkéi tolongtak, lökdösődtek, sutogtak. A földön barna koporsók, rajtuk barna fejfa, szeliükön szurok, oldalukon kétával irt iromba, öreg betűkkel: Beregsau... Pár lépésnyire üstben szurok főtt és éppen szurkoltak valakit, aki egy nappal ezelőtt még édesapám, kenyérkereső, rögtörő, vagy édesanyám, halkszavu, áldomosolyu volt. Kórházi fehér ágyon vergődik még csomó ember, kóros viziókban kísért az a perc, amikor recsegett-roppogott minden, amikor vér, hörgés, jaj tört elő elfuló torkokból.

A legtöbb sebesült állapota a kórházban javul és újabb halálos áldozat már aligha lesz

A katasztrófa sebesültjeinek állapotában a legtöbbnél tegnap némi javulás állott be. A kórházról késő este kapott információink szerint a legtöbb sebesültnél javulás észlelhető.

Mindössze kettőnek az állapota válságos, de remélik, hogy a szerencsétlenségnek újabb halálos áldozatai nem lesznek. A kórházban — mint ismeretes — tizenhat sérültet ápolnak, akik között öt nő van.

Elszállították a halottakat saját falujukba

A józsefvárosi temető halottaskamrájában felravatalozott holttestek közül tízenegyet tegnap este a hozzátartozók kérelmére a hatóságok kiadták és ezeket még az esti vonatokkal utnak indították azokba a községekbe, ahol el lesznek temetve.

A józsefvárosi temető halottaskamrájában két cigány holtteste maradt, akiknek hozzátartozói eddig nem jelentkeztek. Az esti vonatokhoz hozzácsatoltak egy-egy teherkocsit, amely koporsót zárt magában és a tízenegy halott ismét elindult azon az uton, ahol tegnap a halál elérte őket.

A száz éves cigaretták

A cigarettázók, akik vidáman gyujtanak rá a cigarettára és eregetik annak füstjét, nem is gondolnak rá, hogy most száz éve annak, hogy a cigaretta megszületett. A száz éves jubileumot dohánygyárak és a trafikosok kegyeletel ünnepelhetik meg, mert hiszen azok, akiknek a cigaretta hasznát hárta Bárha jubilálhat a cigarettázó maga, aki viszont élvezetet kap a cigarettától, amely már a születésekor tüzhálálra vitélve.

Ki a cigaretta feltalálója? Egy egyszerű egyiptomi katona. Még a neve sem tudják. Azelőtt csak pipából szivták a dohányt. Az egyiptomi katonák parancsnokuktól rendszeresen kaptak minden héten dohányt. Ennek a százéves előtti parancsnoknak a neve I b r a h i m volt. Akkor is az volt már a divat, hogy a befolyásos emberek neveit följegyezték, a szegény embereket azonban nem. A katonák a dohányt pipából szivták. Azonban pipája csak kevésnek volt. A pipákat kölcsön kérték egymástól. Egyik-másik katonának sokáig kellett várnia, amíg a pipázás élvezete rájárult.

A mi katonánk, aki a cigarettát feltalálta, nem volt pipatulajdonos. Színkeletű pipából szivott, ha ugyan hozott. És addig gondolkodott, addig méltakodott, amíg arra az eszmére jutott, hogy a dohányt hosszukás papirocsavarja olyképpen, hogy oldalt ne kerüljön be a levegő és így huzatja legyen. Megpróbálta és a dolog nagy sikerrel ment. Társai kinevették, de az csakhamar utánozni kezdték azok, akik szintén nem volt pipája. Olyanoknak és praktikusnak találták a dolgot, hogy a pipatulajdonosok is megkóstolták a papirpipát, ahogy a katona a maga találmányát nevezte. Sokáig tartott, amíg egy angol tiszt elnevezte a cigarettát cigarettának. Akkor már általánosan divat volt Egyiptomban a szivása. A kéleltetés, nevezetesen a vékony papir alkalmazása, már gyerekjáték volt. Csakhamar megalakultak az egyiptomi cigarettagyárak, amelyek gazdálkodás milliókat szereztek. A feltaláló katona pedig szegényen és ismeretlenül élt meg. A cigaretta mostani száz éves bilumán illik róla megemlékezni. És az emlékeztére egy cigarettát elszívni.

A MEGRONGÁLT POLITIKAI EGESZSÉG. A cseh-szlovák kormány részleges válság tört ki. Udrzal niszterelnök bizonyos kérdésekben elégtétbe jutott kormányának tagjaival azért elhatározta, hogy lemond. A lemondás érdekessége, hogy a többi miniszterek a helyükön maradnak. Udrzal lemondásában hivatkozik megrongált egészségére. Utódjául Malypetr képviselőház elnököt emlegetik.

Képhezvezetés gyári árban
Neves művészek
Állandó modern képiállítás

Regenthal

Belváros, Hunyadi-utca 3.
Blondel és ovál keretek
gyári árban.

Cserépkályha
Kandalló
Takaréktűzhely

a gyártónál mindig a legolcsóbb. Kályhám valódi Chamotte agyagból készültek, melyek jóságáért garancialek.

TURI GYÖRGY
cserépkályhás
egyedüli üzlethelyisége Gyárvaros, Liget-ut 9. (A gyárvarosi parkkal szemben)

TEMESVÁRIAK TALÁLKOZÓHELYE AZ

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZÁM.

TELEFON INTERURBAN 202-43 294-34 SÜRGÖNYCIM „HOTELIST”

A szállodában étterem, kávéház és american bar. Szobáink árát mérsékeljük. Felra hivatkozók 20 százalék engedményt. Központi fűtés, folyó hideg-meleg víz, telefonos szobák. Teljes komfort.

FORUM

Csak 2 napig Csak 2 napig
Szerdán és csütörtökön,
október 19 és 20-án

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY TÉR
4. SZÁM

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 70, negyedévre 200, félévre 350, évente 750 lel. — Külföldre: havonta 100, negyedévre 290, félévre 500, évente 1110 lel, vagy egyenlő értékű valuta. — Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, évente 600 lel fizetnek.

Telefon:

2-52 este 10 óra után 14-69
vagy 2-42.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása.

Estefelé

ködös a levegő, átlátszó fehérség az estében. Kicsit karcolja a torahogyan lebeg ide-oda. Hűvös, nyáron olaszknál a citromfagyértelért ostyában. A korzón is meg a köd, no meg a bakfisok és az ifjak. Egész este kint vannak. Kilencig. Pontosak. Villanyóra jelennek meg. Fel-alá tipegnek a háztól a vasuti sorompóig. Mindig en, üdén, kedvesen. Milyen bájosak most a korzón. Tavasszal és ősze levetkőzve és felöltözve. Nyáron nem gílt, akkor vörösek és olyamint valami gyengén táplált hentesny. Izzadnak és izmosak. De ősszel, ás. Akkor divatos, új kosztümök jekek meg a nőkön. Igaz, idén a tavasvatos. Soknál a tavalyelőtti. Kuis hordanak az új ancughoz. Enerosorosz agár, visító szórnamacs, vérfaj farkas vagy reumas puli jár a állér és a nő között, láncon. A világem engednek el ezeket az állatokat, gy, hogy szemeztet tegnap is a Grünfoxija és a Schwartzék Ibolykája, a szemeket meresztettek egymásra, ha az ember orra elől bezárják a szobaaajtót. Tegnap este egy kilencentis ifju yoyozott a Lloyd-soron. Fillett kis rongyos kölykök álltak és ottak. Így szóltak egymáshoz: nézd yo! Így mondták, hogy: jó. Megtettem volna kérdezni őket, tudják-e általában, mi a jó. Olyan rongyosak ak ott a Lloyd-soron, hatalmas avállu helyi chevallierek tövében, a nyórával szemben. Dülledt szemekbámulták a jót és nem fázott a talaz aszfalon. Mellettük pompás bak-sziklottak el és dobtak oda a maszigetere meleg pillantásokat. Egye-e kopasztott szemöldöki háromüre rajzolt száju kiskorua szorozapadó átmenetiben. Uszott utánuk ty, meg miegymás a ködben. Az ees koraósi ködben, a szimpatikus, eses lány ködben, ami telet jelent, hies és jeget. Hogy jön nemskára a eest jelent a köd. (cs.)

IZABELLA

100 százalékos németül beszélő zenés bohózat
Gösta Eckmann :-: Huszár Puffy

Kiegészítésül: **LESCENCO**, a nagyhirű film-, rádió- és gramofonénekes és **ZIAKIT** táncfenomén, a varsói opera tagjának személyes vendégjátéka az 5, 7 és 9 óras előadásokon.

IDŐJÁRÁS. A hétfői hűvös időjárás tegnap valamivel enyhült. Délben a hőmérő husz fok meletet mutatott. A meteorológiai intézet jelenti: Változókéony időjárás mellett a hűvösség enyhülése várható.

— Az elsikkasztott postapénz körül Megirtuk, hogy a temesvári főpostánál hónapok előtt leleplezett sikkasztás ügyében a posta fegyelmi bizottsága áthelyezte azt a postatisztviselőnőt, akire a vizsgálat szerint, Török János a sikkasztó postatiszt az elkezelt pénzt költötte. Az ügygel kapcsolatban Török János postatiszt is nyilatkozott és kijelentette, hogy a pénzt nem az áthelyezett tisztviselőnőre, hanem feleségére költötte. A sikkasztott összeg 72.000 lei, amelyből 45.000 leire már fedezet is van. Az ügyben belekevert tisztviselőnőt, Török János szerint ártatlanul hurcolták meg és a rágalmazók ellen a törvényes lépéseket már megtette.

— Szerencsétlenség a bányában. Aachenből jelentik, hogy a Sofia Jakoba bányában bányalégrobbanás történt, amelynek következtében a tárna egy szakasza beomlott. Egy bányász meghalt, tizennyolc pedig életveszélyesen megsebesült.

Férfiszövetek

120 leitől kezdve a legújabb angol minőségig mélyen leszállított árak mellett kaphatók

Rabong és Schneidernél

Temesvár-Belváros, Szent György-ter
Róm. kath. püspöki palota.

— A zombolyai templom felszentelésének évfordulója. Zombolyán, holnap csütörtökön ünneplik meg a katolikus plébániatemplom felszentelésének évfordulóját. Ez alkalommal reggel kilenc órakor Neff Ferenc apátplébános nagymiséjét celebrál, amelyen Kilian József gyertyamosi plébános mondja a szentbeszédet. A szokásos bucsünnepet vasárnap tartják meg.

— Halálos autókatasztrófa ért egy újságíró és kísérőnőjét. Párisból jelentik: Karl Mertens Párisban élő német hírlapíró Fontainebleau közelében autójával nekirohant egy teherautónak. A hírlapíró szörnyethalt. A társaságában levő hölgy — Frida Adám — szintén életét veszítette.

— Zarándokolnak a gyászolók Varsányi Irén ravatalához. Varsányi Irén holttestét kivitték a rákoskereszturi temető halottas házába, ahol föl-ravatalozták. A diszes ravatalt a koszoruk száza borítja. A közönség állandóan nagy tömegekben zarándokol a koporsóhoz. Varsányi Irén temetése ma délután három órakor lesz.

* Legdrágábban veszek ékszereket, zálogcédulákat. Braun, ékszerész, Küttlér 5.

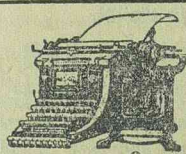
KÜSZÖBÖN AZ IR KÖZTÁRSASÁG KIKIALTÁSA. Londonban a dublini események miatt nagy az izgalom. Mitűn az angolok és az irek közti tárgyalások eredménytelenek maradtak, attól tartanak, hogy De Valera likiáltja a független ir köztársaságot. Lehetséges, hogy erre már ma, vagy holnap kerül a sor.

A KORMÁNYVALSÁGOT IS A NYUGDIJASOK SINYLIK MEG. A kormány még a mult hét elején elhatározta, hogy október 20-án az egész országban megkezdik a tisztviselői fizetések és nyugdíjak kiadását. A szükséges akreditívakat azonban még nem küldték szíjjel. Tegnapig a temesvári pénzügyigazgatóság még semmi utasítást nem kapott az októberi fizetések és nyugdíjak kiadására. Nem lehetetlen, hogy a kormányválság miatt ez késni fog és így a tisztviselőknél és nyugdíjasoknál ismét várakozniok kell járandóságalkra.

— Al Capone emberei elraboltak egy ezredest. Washingtonból jelentik, hogy Robbing Raymond ezredes, Hoover elnök barátja eltűnt. Azt hiszik, hogy az ezredest Al Capone emberei rabolták el, hogy ezzel a hatóságokat Al Capone szabadonbocsátására kényszerítsék.

— Lengyel vezérkari százados Temesvárott teljesít szolgálatot. Szezekovsky Wladislaw, varsói vezérkari százados, Temesvárra érkezett és a temesvári harmennyolcas taracktüzer ezrednél fog szolgálatot teljesíteni. A szövetséges államokban ugyanis szokásban van, hogy időközönként kicserélik egymás tisztjeit. Ezáltal a bajtársias szellemet és a barátságot a szövetséges nemzetek hadseregei között óhajtkák kimélyíteni. A lengyel katonatiszt már jelentkezett Dragalina Kornél ezredesnél, a tüzérezred parancsnokánál szolgálattételre.

— Baloldali győzelem. Franciaországban most folytak le az időközi szenátorválasztások. Száztizenegy szenátort — a szenátus egyharmadát — választották meg. A választáson a baloldali győzelmet arattak és így a szenátus összetétele az eddigivel szemben halra toldott.

Sok felesleges és károszalkolt javítástól mentesül, ha írógépeit nálam jókarban tartatja.

Karbantartási átalányok már évi 75 leirt.

Író- és íródagépek szakszertű javítása garancia mellett. Kérjen mindenkor részletes árajánlatot **Móczár szakműszerész**től IV., Bonnáz-utca (a Schuch Irodafelszerelési szaküzletben)

— Szobrot emel Szeged Klebelsberg Kunónak. Szeged városa elhatározta, hogy Klebelsberg Kunó gróf volt kultuszminiszternek hálából a város érdekében kifejtett tevékenységéért szobrot emel. A szobrot a város valamelyik szép terén állítják föl.

— Szerelmi bánatában öngyilkosságot kísérelt meg. Orbán Jánosra a járókelők bukkantak rá és értesítették a mentőket, akik az életunt fiatalembert beszállították a kórházba. Allapota nem súlyos, mert a játékpisztoly kicsi söréte csak lényegtelen sérüléseket okozott. Tették okáról nem akar nyilatkozni, de valószínű, hogy szerelmi ügy miatt akarta az életet magától eldobni.

Megérkezett a Déli Hírlap virágos vonata. Tegnap délelőtt tiz órakor érkezett meg a józsefvárosi állomásra a Déli Hírlap virágos vonata Budapest-ről. Az ut hazafelé is kifogástalan volt, a rendezőség körültekintő munkája ezuttal is tökéletes rendet tartott, a vámvizsgálat simán folyt le és az utasok frissen, jókedvűen, a legkellemesebb kirándulás emlékével szálltak le a vasuti kocsi-ból.

— Mezőgazdasági kiállítás Kolozsvárott. Kolozsvárott ma nyílik meg a mezőgazdasági kiállítás, amelyet vasárnap Károly király is meglátogat. Azok a vendégek, akik a kolozsvári kiállításra utaznak az oda szóló vasuti jeggyel november harmadikáig vissza is utazhatnak ingyen abban az esetben, ha a vasuti jegyet a kiállítás rendezőségénél lebélyegeztetik.

— Lelőtte kedvesét, majd agyonlőtte önmagát. Véres szerelmi dráma játszódott le Szentendrén egy fűszerüzletben, amelynek tulajdonosa Fehér Józsefné. Maha Béla halász bement az üzletbe, rálőtt az asszonyra, majd önmagára. A halász a helyszínen meghalt, az asszonyt akeine a fejébe furódott a revolvergolyó, haldokolva szállították kórházba. A kettős szerelmi dráma előzménye, hogy Fehér Józsefné, akinek férje vizimolnár, évekkkel ezelőtt otthagya férjét és összeköltözött Maha Béla halásszal. Mahát is elhagyta és fűszerüzletet nyitott Szentendrén. Ugylátszik, Maha nem tudott belenyugodni abba, hogy az asszony elhagyja őt.

BEZÁRT FOISKOLÁK. A bécsi egyetem és az osztrák fővárosban levő összes főiskolákat a vasárnapi zavargások miatt bezárták. A hallgatók ugyanis több ízben összetűztek egymással és a nemzeti szocialista diákok megverték a zsidó diákokat. Abel rektor kijelentette, hogy az egyetemet mindaddig zárva marad, amíg rend nem lesz.

* Terminus-ésterem, bár október 16-tól új műsor, fellépnek: Truppa Bottez 5 nő, 2 férfi duo, Petrovici akrobatikus táncok, Wiadkovska Sonja láb-egyensúlyozó, Paula és Méri előadó és tangóénekesnők. Műsor kezdete fél 11 órakor.

— A vasuti balesetek ideje. A temesvári vasuti katasztrófa-hoz hasonló, de méreteiben kisebb szerencsétlenség történt a jugoszláviai Csantavér község közelében, ahol az egyik vegyesvonal szerelvényének harmadik kocsija kisklott. A felborult kocsi-ban harminc utas tartózkodott, akik közül hárman életveszélyesen megsebesültek, míg tizennygy utasnak a sérülése könnyebb természetű. A súlyos sebesültek között van egy tizenhárom éves leány is, akinek életbenmaradásához kevés a remény. A szerencsétlenség ügyében megindult vizsgálat során kihallgatták a váltóórt, aki kijelentette, hogy csavar-törés miatt a váltó elmozdult és ez okozta a balesetet. A vizsgálatot folytatják annak a megállapítására, hogy a szerencsétlenségért terhel-e valakit felelősség.

— Felhívás. Az Állami Nyugdíjasok Szövetsége értesíti az összes tagokat, hogy október 23-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a szindikátus épületében (Belváros, Jenőherceg-utca 20) rendkívüli gyűlést tart. Nagy fontosságára való tekintettel kérjük, hogy okvetlenül résztvenni sziveskedjenek. Az elnökség erdeményteljesen végződik.

— Katonaköteles ifjak jelentkezése. Mindazok a katonaköteles ifjak, akik 1914. évben Temesvárott a Mehalában születtek, a sorozási előkészítési listába való felvételük miatt október 31-ig a mehalai rendőrségen jelentkezzenek. Ugyancsak jelentkezniük kell azoknak az ifjaknak is, akik 1914. évben, de más községben születtek és állandó tartózkodással a Mehalában laknak. Mindazok az ifjak, akik a felhívásnak nem tesznek eleget és nem jelentkeznek a mehalai rendőrségen, a katonai törvények értelmében súlyos büntetésben részesülnek.

— Petrozsényi bányacsapat győzelme. Déván a Corvin-Jiul bajnoki mérkőzést bonyolították le. A meccset a kitűnő formában levő petrozsényi bányacsapat nyerte meg 6:1 arányban. A bajnoki mérkőzés előtt a petrozsényi Jiul csapatának két hazena együttese játszott bemutató mérkőzést, amely 4:2

Österreicher pékség

házhoz szállít reggel és délután friss süteményt.

Zsurok és estélyekre úgy péksütemények, mint mindenféle cukrászsütemények a legjobb minőségben megrendelhetők.
Telefon: 22-04

* Irsay Nándor székesegyházi orgonista zongora-, harmonium- és orgonatanítást vállal. Jelentkezések: Belváros, Str. Gheorghe Lazar (Szerb-utca) 4. szám alatt.

— Thury Lajos: A veszedelmes szerelem. Két főalak áll a regény központjában: az egyik a férfi, szenvedélyes, gyengéd és ideálokkal telt fiatalember, még nem egészen kiforrott lélek, aki még önmagával nem tisztázta az életet és a szerelem problémáit. Szerelme nem annyira a nőnek szól, mint inkább egy elképzelt nőalaknak, szerelmét szenvedélye hévvel burkolja illúziókba, vágyakba, színes szép szavakba. A regény hősnője nálánál sokkal határozottabb egyéniség, tisztább látású, tapasztaltabb, aki tudja, hogy ez a fajtája a szerelemnek nem megbízható: a beteljesülésnél mindig csalódást hoz és aztán szenvedéseket okoz, ez az igaz veszedelmes szerelem. A férfiből iradó szenvedély mégis átfüti lassan, szinte nyitott szemmel megy a veszedelemnek. Most már ő is szeret, nem lobogva mint a férfi, de finom, mély és teljes odaadással. A két főalak nagy mügonddal, mélyen járó lélek-analízissel és az igazság meggyőző erejével megirt élő figura. A finom erotikával átítatott, szenvedélyekkel átfűtött regény irodalmunk komoly, új értéke. Az Athenaeum kiadásában megjelent csinos kiállítású könyv a korábbi 144.— leies ár helyett most 56.— lei minden könyvkereskedésben kapható, vagy ahol nincs Lepage-nál, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum árszállítási akcióját jegyzékét.

A köztisztviselőnek még arra is felelni kell, hogy milyen nemzetiséggel tart fenn érzelmi közösséget

A köztisztviselők létszámának csökkentése ugylátszik komolyan foglalkoztatja a kormányt. Erre vall az a körülmény, hogy az összes köztisztviselőnek kérdőíveket kellett kitölteni. Ezeket a kérdőíveket, amelyek Bukarestből érkeztek, a hivatalfőnökök adták ki egyenként a hivatalnokoknak azzal az utasítással, hogy az egész ügy bizalmas. A kérdőíven különböző rovatok vannak. Elsősorban természetesen fel kell tüntetni az illető tisztviselő nevét, iskolai képzettségét, szolgálatának idejét, előléptetéseit, jelenlegi beosztását és fizetését. Vannak azonban az ívek különös kérdései is. Nem is szólunk arról, hogy az ív szerkesztői kíváncsiak az illető tisztviselő szülőinek nevére, nemzetiségére és polgári állására. De van olyan

kérdés is, amely azt akarja tudni, hogy a tisztviselő milyen nemzetiségűnek vallja magát. Ezzel összefüggésben áll az utána következő kérdés: milyen nemzetiségből származik az illető. Azonban legkülönösebb az a kérdés, amely arra kíváncsi, hogy a tisztviselő milyen nemzetiséggel tart fenn érzelmi közösséget. Összesen negyvenhat kérdésre kell a tisztviselőnek felelnie. Valószínű, hogy a feleletek alapján fogják azután kiválogatni azokat a tisztviselőket, akik a létszámcökkenésnek áldozatul esnek. Tehát nem a magas szolgálati évek alapján történik majd az elbocsátás, hanem alighanem nemzetiségi alapon. Ez pedig a kisebbségeket nem valami nagy reménységekkel kecsegteti.

A kereskedelmi és iparkamara tanfolyama a nagyipar részére. Mint ismeretes, a temesvári kereskedelmi és iparkamara a nagyipar, továbbá a nagy- és kiskereskedelem részére esti tanfolyamot rendez. A nagyipar részére rendezett tanfolyam október hó 24-én, hétfőn este félkilenc órakor kezdődik, a kamara üléstermében. A nagy- és kiskereskedelem részére rendezett tanfolyam megkezdésének napját később fogja a kamara meghatározni.

— A gazdasági front elesettje. Werler József, a resicai Ferdinand-szálló bérloje nagyösszegű adósságainak hátra hagyásával eltűnt Resicáról. Werler a súlyos gazdasági viszonyoknak esett áldozatul, mert kintlevőségeit nem tudta behajtani és ezért fizetési kötelezettségeinek nem tudott eleget tenni. Werler állítólag Múricföld községben telepszik meg, ahol baromfitenyésztéssel akar foglalkozni.

Azt a tűzifáját!

amire télire szüksége van még szerette volna be, úgy most a legutolsó alkalom van erre. Dacára a fűtveremelésnek, még a régi áron vásárolhat!

Már 160.— leitől kaphat egy méter jó tűzifát.

Salamon és Tsa

Józsefváros, Pályaudvar-sor 2., a Begamalommal szemben. Telefon: 12-53.

— Ládába rejtette kedvesét a férj elől. Egy ötven esztendőös özvegy budapesti műépítész, akinek felnőtt gyermekei vannak, másodsor nőül és egy fiatal lányt vett feleségül. Csakhamar felfedezte azonban, hogy felesége megcsalja és egy mérnök lakására jár. A férj felnőtt fiaival együtt megleste. Ezt azonban észrevette a mérnök, telefonon nagy ládát és kocsi rendelt. A ládába elbujtatta fiatal kedvesét és elvitette. Az építész egyik fia menetközben fölugrott a kocsi, fölemelte a láda fedelét és a ládában ott találta kuporgó mostohaanyját. Természetes, hogy ezek után az építész felesége ellen benyújtotta a válópert.

A legújabb kérdőív

— Steiner Károly súlyosan megbetegedett. Steiner Károly volt igazgató súlyosan megbetegedett. A orvosok husmérgezést állapítottak meg, amely komoly komplikációkat von maga után. A népszerű Steiner Károly betegsége aggodalommal tölti el mindekit, akik hosszú közhivatali pályán megszerették és hasznos munkásságukért értékelni tanulták.

Szerkesztői üzenetek

K. J. kereskedő, Alios. Amerikai hírlapok csak Bukarestben van.

Legújabb magyar könyv

Körmeny Ferenc, A BUDAPESTI KALAND szerzőjétől
INDUL 7.15 VIA BODENBACH
A r a Lei 32—
Kapható a „Cultura” könyvkereskedésben.

„Cultura” könyvkereskedés

Józsefváros, Hunyadi-ut 15.
Ugyanezen könyvet és még sok más könyvet a Cultura kölcsönkönyvtárában a Déli Hírlap minden igazolt előfizetője havi 25.— lei kölcsönj ellenében olvashatja.

Autóbusz menetrend

Temesvár — Csanád — Teremlár

Indulás Temesvárról	Indulás Csanádról	Indulás Teremláról
Reggel 6:30 órakor	Reggel 5:15 órakor	
Délben 1 „	Délben 12:15 „	
Este 6 „	Este 5:15 „	

Temesvár — Nagykomlós

Indulás Temesvárról	Indulás Nagykomlósról
Délben 1 órakor	Reggel 5:30 órakor
Este 6 „	Délben 1 „

A B C utasok részére

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti első rangú

BRISTOL szállodában.

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobák, kiváló ellátást és szórakozást, hisz úgy a dunaparti teánál, mint az estvéncsóránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kiváló ellátással) — a szórakozástól függően már napi 12.— pengőért kaphatja.

Két napig Bukarestben

az összes költségekkel együtt III. osztályon 890 lei, II. osztályon 1090 lei. Vasuti költség, ellátás nélkül III. osztályon 490 lei, II. osztályon 690 lei oda és vissza.

Indulás október 23-án reggel.

Jelentkezni lehet: Déli Hírlap és Temesvári Zeitung kiadóhivatalainál.

Vidéken: Lugoson: a Szidon utazási irodában

Resicán: Reff-papirkereskedésében, Bánát kereskedelmi ügynökségnél

Oravicán: Kummer-trafikban

Rádió

Serda, október 19. Bukarest. 1: Gramofonzene. 2: Gramofonzene. 6: A rá-
 zongorák hangversenye. 7.10: Szó-
 rozott hangverseny. 8.40: Gramofon-
 zené. 9: Hegedűhangverseny. 9.45: Zon-
 zójáték. 10.15: Cselló és zongora-
 hangverseny. Budapest. 10.15: Zenekari
 hangverseny. Közreműködik Steller
 Ágnes (ének), Türk Anna (zongora) és
 Janczy József (ének). 1.5: Gramofon-
 zené. 3.45: Hírek. 5.10: Baloghné,
 Terézia állatmeséi. 5.45: Hírek. 6:
 Budapesti Hangverseny Zenekar já-
 rás. 7.45: Énekkarok hangversenye.
 8: Surányi Miklós előadása. 9.15: Az
 vir című színmű előadása a studio-
 után hírek, majd Magyar Imre
 cigányzenekarának hangversenye.
 12.30: Zenekari hangverseny.
 4: Gramofonzene. 4.20: Énekhang-
 verseny. 6: Szórozott zene. 9: Esti
 hangverseny. 10.10: Tarka-est. 11.35:
 Magyar Imre és cigányzenekarának
 hangversenyét közvetítik Budapestről.
 12: Gramofonzene. 1.5: A rá-
 zongorák hangversenye. 5: Gramofon-
 zené. 6.30: Népdalok. 9: Zenekari hang-
 verseny. 9.50: Énekhangverseny. 10.50:
 Szórozott zene. 11.25: Kávéházi
 előadás. Milánó. 8: Könnyű zene. 9.30:
 Operaelőadás. Prága. 9.5: Dalok. 9.35:
 Operaelőadás. 11.20: Zenekari hangver-
 seny. 12: Gramofonzene. Róma. 9.45:
 Gramofonzene. Stockholm. 9: A Car-
 című opera előadása. Strassburg.
 Jazz-band. 8.30: Gramofonzene. 9.45:
 Opera operettészletek. 11.30: Kávé-
 zene. Stuttgart. 8.30: Mandolin-
 zenekar hangversenye. 11.45: Cigány-
 zenekar Budapestről. Varsó. 7: Könnyű
 zene. 9: Szórozott zene. 10: Hang-
 verseny. 11.15: Táncczene. 12: Táncczene.

Közgazdaság

Sorozatos nehézségekbe ütközik a romániai
állatkivitel az indokolatlan külföldi tilalmak miatt

Jugoszlávia hosszas tárgyalások után megnyitotta határait a román sertés-
 kivitel számára. Ezzel ismét megindul-
 hatott volna a sertéseknek Olaszország-
 ba való szállítása, ha közben Olaszor-
 szág nem léptetett volna egyoldaluan
 olyan intézkedéseket életbe, amelyek le-
 hetetlenné teszik a sertésexportot. Az
 olaszok ugyanis háromszáz olasz lírá-
 ban állapították meg a száztíz kilón
 felüli sertések vámját, amely ilyenfor-

mán a vételárát százszázalékosan meg-
 haladja. Ezek után már csak szarvas-
 marhák és hus szállítása fizetődne ki,
 de ezen árukat a jugoszlávok még nem
 engedik keresztül. Legfőbb ideje volna,
 ha a hatóságok komoly intervencióra
 határoznák el magukat, mert nem tűr-
 hető, hogy a szomszédos államok az ál-
 latkivitel teljesen megbénítsák és ezzel
 a román gazdasági életnek mérhetetlen
 károkat okozzanak.

A lei külföldi árfolyamát a
politikai események nem
befolyásolják

A napok óta tartó politikai bizonyta-
 lanság és a beállott kormányválság
 megfektette a gazdasági élet megnyíl-
 vánulását is. Felkerestük az egyik tem-
 mesvári nagybank vezetőjét, hogy a
 kormánykrisisnek a lei árfolyamára
 gyakorolt hatását megismerjük. Kérdé-
 sünkre a következő választ nyertük:

A politikai viszonyok eddig a lei ár-
 folyamára nem gyakoroltak semmilyen

befolyást. Élénken tanúsítja ezt a lei
 zürichi változatlan 307. árfolyama, ami
 természetesen külföldi leire vonatkozik.
 Ezt az árfolyamot kell irányadónak
 vennünk, mert belföldi leikereskedelem
 tiltott és annak esetleges ingadozó ár-
 folyama a kereslet és kínálat nagyságá-
 tól függ. A pillanatnyi helyzetkép az,
 hogy a svájci tárgyalások nyomán stabil
 valutával rendelkezünk.

Késik a szükséges nyomtatvány. Az
 ingatlanoknak a megadóztatás céljából
 való összeírása három évenként szokott
 végbemenni. A három esztendő letelt és
 az összeírást a pénzügyigazgatóságnak
 most kellene megkezdenie. Azonban ed-

dig még sem nyomtatvány, sem semmi-
 féle utasítás arra vonatkozólag nem
 érkezett. Félő, hogy a rendelkezés későn
 érkezik meg, amikor majd az évvégi
 záróműveletek miatt a munka nagyon
 összetorlódik.

Meghosszabbították a tüzifa kedvez-
 ményes tarifáját. Megirtuk, hogy a tü-
 zifa kedvezményes szállítását a kor-
 mány október elsejével megszüntette.
 A szállítási kedvezmény megszüntetése
 természetesen erősen éreztette hatását
 és a tüzifa szállítása október elsejével
 ugyszólván megszűnt. Nyilván ez a
 szempont bírta rá a kormányt, hogy
 tárgyalásokat kezdjenek a vasutak ve-
 zérigazgatóságával. A tárgyalások
 eredménnyel is végződtek és az állam-
 vasutak vezérigazgatósága most rende-
 letet adott ki, amely szerint a tüzifa
 kedvezményes szállítására vonatkozó
 tarifát október 15-én ismét életbelép-
 tetten hagyja. A rendelet közli azt is,
 hogy ezen idő alatt, a normális tarifa
 mellett létrejött szállítások után a díj-
 különbözetet az államvasut vizsztatéri.

A temesvári gabonapiac tegnap erő-
 sen szilárduló tendenciát mutatott. Az
 árak az egész vonalon emelkedtek. Ke-
 reslet és kínálat általában egyforma
 mértékű volt, csak egyes cikkekben volt
 némi hiány észlelhető. Árak a következ-
 zők voltak: óbuza 640, ujbuzza minőség
 szeint 600—630, tengeri 205, ujtengeri
 130, zab 240, rozs 480, árpa 250, sör-
 árpa 280, napraforgómag 230, lóhere és
 lucerna 20.—, tökmag 420 lei száz ki-
 lóként. A temesvári gabonaforgalom
 heti forgalma egyébként a következő
 volt: buza 175, tengeri 51, zab 32, bür-
 gonya 36 és fél, liszt 21, rozs 7, árpa 9,
 napraforgómag 5, bab másfél, korpa 7,
 búkköny 1 vagon, lucerna 2000 kiló-
 gram. Összesen 120 kötés jött létre, a
 legnagyobb kötések voltak buzában 40
 vagonos tétel, novemberi szállításra
 582.50-es egységárban és 10 vagon új
 tengeri 175-ös egységárban. A tőzsde
 forgalma élenkülő irányzatot mutat.

Szabadíts meg
a gonosztól!

A Déli Hírlap eredeti regénye

Írta: Kirregézi Bán András

1. folytatás.

A tárgyalási elnök figyelmesen hall-
 ta Stewens előadását s megjegyezte:
 — Amit ön itt elmondott, bár kissé
 szűz és kiegészítésre szorul, mégis
 jótékony. Az a kérdés azonban, hogy állí-
 tásait tudja-e bizonyítani?

— Volt szerencsém már megjegyezni,
 hogy teljes bizonyítékaim vannak.

— Kérem azokat.
 Stewens a levél tartalmából, amelyet
 egy hóna alatt tartott, előszedett
 egy csomó irást és papírt és azokat be-
 nyújtotta az elnöknek a tárgyalási
 asztalára.

— Mint látják, elismert magán-
 detektívnek jogom van szükség esetén
 kutatásokat foganatosítani. Ezeket a
 kutatásokat meg is tartottam és pe-
 náris a legnagyobb titokban. Cél-
 gyanúsítgatásával mindent lehet elér-
 ni. Házkutatást tartottam miss Dalton-
 nál, Baikalov Ivánnál, sőt miss Tenkei-
 nál is. Miss Tenkeinél csak azért jártam,
 mert gondoltam, hogy találok valami le-
 velet, amellyel bizonyíthatom, hogy Bai-
 kalov szerette és bosszút esküdött ellene.
 Miss Tenkei íromappájában — csudá-
 ra, hogy annak idején a hivatalos ház-
 tatásnál ezt nem vették észre — ta-
 láltam két levelet. A levelet Baikalov
 írta. Az egyik még Budapestben íródott,
 amikor Baikalovot még Kovács Márton-
 nak hívták. Ez a levél ömlengő szerelm.
 A másikat Baikalov már itt Chikágóban

írta. A levél alatt nincsen név, azonban
 az írás igazolja, hogy ugyanegy kéztől
 származik. Ez a második levél fenyege-
 tés miss Tenkeivel szemben. Azt írja eb-
 ben a levélben Baikalov, ha nem bont-
 ja fel miss Tenkei a jegyességet mister
 Halmossal, akkor rettenetes dolgok kö-
 vetkeznek és beváltja fenyegetését.
 Hogy mik voltak ezek a fenyegetések és
 mikor hangzottak el, azt majd miss Ten-
 kei részletes kihallgatása lesz hivatva el-
 mondani. Egyelőre átadom a bíróságnak
 a két levelet.

Stewens a nála levő iratokban lapoz-
 gatott. Két levelet húzott ki azokból és
 azokat átadta a tárgyalási elnöknek.

— Még eredményesebb volt, — foly-
 tatott szavait Stewens, — az a házkuta-
 tás, amelyet miss Daltonnál tartottam.
 Találtam egy levelezőlapot, amelyen rajta
 van miss Tenkei eredeti aláírása. A
 lap egy borítékban volt, mellette pedig
 két iv papíros, amelyen próbálgatták
 utánozni miss Tenkei névaláírását. Vagy
 ötszázszor van rajta miss Tenkei neve.
 A hamisítás eleinte gyengén sikerült, ké-
 sőbb azonban tökéletes volt. Ez azt ig-
 azolja, hogy miss Tenkei nevében a
 sztrichmint a Clear and Hommer cégtől
 miss Dalton rendelte. A legépebb ron-
 zósi levelet az irodában készítette Bai-
 kalov. Erről könnyen meg lehet győződni,
 csak össze kell hasonlítani a levél gép-
 írását Baikalov írógépének írásával. Ta-
 láltam egy két hónap előtt keltezett le-
 velet, amelyben mister Tenkei értesítet-
 te a közjegyzőt, hogy végrendelést,
 amelyben százezer dollárt hagy miss
 Daltonnak, meg akarja változtatni. Ezt
 a levelet nyilvánvalóan Baikalov lopta el
 a gyárban és ezzel rémitette meg miss
 Daltont annyira, hogy aztán szó nélkül
 engedelmesskedett neki és bosszujának
 eszközévé vált.

Stewens megint belenyúlt írásai közé
 és az elnök asztalára tette a bizonyíté-
 kokat, melyekről beszélt.

A Baikalovnál tartott házkutatásról
 szólt azután a magán-detektív.

— Baikalovnál nem sokat találtam.
 Ez egy nagyon elővigyázatos róka. Ha
 volt is a lakásán ellene szóló bizonyíték,
 azt idejekorán eltüntetett. Azonban még-
 is találtam valamit. Több ujságot, ame-
 lyeknek szövegéből egyes szavak és be-
 tük ki voltak vágva. Névtelen levelek
 írói szokták azt a módszert követni, hogy
 mondanivalóikat nem kézzel írják, ha-
 nem lapokból kivágott betűkből ragaszt-
 ja össze. Hogy kinek irt Baikalov ilyen
 levelet, azt nem tudtam egyelőre kiderí-
 teni.

Hellis ügyész itt közbeszólt:

— Azt a levelet alighanem nekem írta
 Baikalov.

— Önnek? — kérdezték a bíró és a
 detektív egyszerre.

— Nekem, — szólt az ügyész, — leg-
 alább is azt hiszem. Annak idején, ami-
 kor a Tenkei-ügyben a vizsgálat holt-
 ponton nyugodott és én azt már mint
 eredménytelen be akartam fejezni, név-
 telen levelet kaptam, amelynek írója vi-
 lágos célzást tett arra, hogy a mérge-
 zést alighanem miss Tenkei követte el.
 A levél ujságból kivágott betűkből volt
 összeállítva.

Hellis ügyész ezzel keresni kezdett a
 vizsgálat iratai között és hirtelen elő-
 vette azt a névtelen levelet, amely an-
 nak idején Tenkei Éva ellen a gyanusi-
 tást megindította.

Stewens az első pillantás után kije-
 lentette:

— A névtelen levelet csakugyan Bai-
 kalov küldte az ügyész urnak.

Ezzel a Baikalovnál talált ujságokat,
 amelyek össze-vissza voltak vagdosva,
 letette az asztalra.

— Missis Daltonnál is tartottam ház-
 kutatást, — folytatta szavait a magán-
 detektív, — de ott nem találtam semmit.
 Különben is tartozom annak a kijelen-
 tésével, hogy nem hiszem, hogy missis
 Dalton az egészről bármit is tudott vol-
 na. Nem mondom, hogy a missis nem
 szerette volna, hogy a leánya mister
 Tenkei felesége legyen, de arra már kép-
 telen lett volna, hogy akár mister Ten-
 keinek, akár miss Tenkeinek is csak egy
 hajszálnyit ártson. Kutatásaim során
 meggyőződtem róla, hogy missis Dalton
 nagyon jószívű nő. Meg vagyok róla
 győződve, hogy ha a lánya szólt volna
 neki szándékáról, a missis az egészet el-
 árulta volna.

Dalton Elly, aki eddig szótlanul ült a
 fogházor mellett, akit az elnök melléje
 állított, most gyenge hangon megszól-
 alt:

— Anyám valóban nem is sejtett
 semmit.

— Mi jelenteni valója van még? —
 kérdezte a tárgyalási elnök Stewenstől.

— Csak pár szavam van még, tekinte-
 tes bíróság. Az én feltevéssem az, hogy a
 gyilkosságot, csak azért, hogy miss Ten-
 keit belekeverje, Baikalov főzte ki és fel-
 használta miss Daltonnak miss Tenkei-
 vel szemben való ellenszenvét, hogy őt
 tervének végrehajtására szép szóval,
 ijesztgetéssel s valószínűleg fenyegetés-
 sel is rávegye. Mindezt az ujonnan meg-
 indítandó vizsgálat lesz hivatva kiderí-
 teni.

Stewens ezzel meghajtotta magát a
 bíróság előtt, amivel jelezni akarta,
 hogy mondanivalóját befejezte. Aztán
 visszalépett és a tanúk padjára ült.

(Folyt. köv.)

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavankint 2 lei fizetnek. Jelígs hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Nyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbéli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz: Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4. Gyárvarosban: Kardos-trafik, Kossuth-tér 4. Gránátos-utca sarok. Józsefvárosban: March-trafik, Küttl-tér. A hirdetésdíj minden esetben előre fizetendő, mert számlakirás és pénzbeszedés miatt a kiadóhivatal nem vállal felelősséget a hirdetés megdrágításáért.

Bevezetés

Muzeum
jelíggel levél van a kiadóban. (1444)

Alkalmazás

Kiszolgáló kisasszony
felvétetik. Lloyd-sor 5. Buffet de Paris. (1447)

Jól főző szakácsnő
éves bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Ungár, Szt. György-tér 4. (1437)

Kiszolgáló
elmenne pincérnek, vagy társnak. Cim a kiadóban. (1441)

Állást keres

Apolónőnek
ajánlkozik azonnalra középkorú özvegy nő hosszú bizonyítványokkal. Cim a kiadóban. (859)

Adás-vétel

Családi ház
Kisoda VIII. utca 33 szám alatt eladó. Bővebbet Temesvár I., Zápolya-utca 4. Jepcea. (1423)

Perzsaszőnyeget

keletit és belföldit, ezüstöket, ékszereket, antik butort keresek megvételre. Bizományban mindezeket átveszem, esetleg előleggel. **Zalogcédulákat** magas árban veszek. **Sternberg.** (1391)

Eladó
201 négyzetű szép házhely, utcai front, Preyer-utca végén, Józsefváros, nagyon olcsó árban. Érdeklődni IV., Fröbl (Gen. Foch) 46. I. emelet, ajtó 4. (1403)

Sarokházahely
a Lunapark-utcában eladó. Bővebbet I., Jenőherceg-utca 20. I. em. (1445)

Villany zongora
egy kis vendéglő és egy teljes vendéglő berendezés azonnal eladó. Cim a kiadóban. (1440)

Ha szép akar lenni.

használgon KULKA-féle lilliom-tejkrémet, lilliom-tejszappant, lilliom-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában a „Fekete Sashoz” Belváros, Szent György-tér.

Legmodernebb női és férfi kalapok óriási választékban Mártonnál, Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 3. sz. Eredeti gyári árak. (1814)

Modern üvegcégtáblákat és transzparenszeket
művészi kivitelben legolcsóbban készít, Zöldy címfestő, Bonnáz-utca 9. (1439)

Szoba és épületberendezéseket
antikbutorok készítését, javítását, az asztalos szakmába vágó munkákat legmodernebb kivitelben olcsón Pillésy és Bergmann asztalos üzemében, Török-utca 9. Ugyanott modern konyhaberendezés, valamint új vaságyak felnőttek és gyermekeknek raktáron. (1873)

Figyelem!
Veszek csak készpénzért különböző butorokat, porcelán- és fűzőedényeket, varrógépet, könyveket, háztartási cikkeket, férfiruhákat, fehérneműt és mindenféle felesleges tárgyakat. Deutsch, IV., Fröbl-utca 28. (rég. szám) az udvarban. (1280)

Lakás

Lakás
2 utcai, elő- és fürdőszobás, november 1-re kiadó. Józsefváros, Bulev. Carol 15. (Hunyadi-ut) a ház mesternél. (1443)

Különféle

Pénzes társat
keresek kis üzembe, tömeg munkához. Cimeket a kiadóba kérek. (1393)

Madaras Mihályné
piros igazolványa elveszett. Megtalálójára a rendőrségen adja le. (1438)

Társnak mennék
jó menetelű kisebb üzlethez vagy gabonaügynöknek. Cim a kiadóban. (1442)

Azonnal megvalósítható
és rendkívül előnyös ügylethez 300—400 ezer leiel társat keresek. Cimeket „Nagy jövedelem” jelíggel a kiadóba kérek. (1446)

Koszt és kvártély
kapható. II., Ilona-utca 10. (1433)

Kiseb vegyeskereskedést,
berendezéssel, vagy helyiséget bérbe vennék. Cim a kiadóban. (1431)

Munkájukban támogassuk a vakokat!
Tagjaink kosár- és nádszék-fonással, házcipő készítésével, zenével és zongora-hangolással foglalkoznak, műhelyünkben mindennemű kosár és kerti butor javítást is vállalunk, levelezőlap hívásra a munkánkért hához is meggyünk, a n. é. közönség szíves támogatását kéri a „Vakok egylete” Erzsébetváros, Posta-utca 2. (509)

Szenzáció a rádiópiacon!

Megérkeztek a legújabb 1933 típusú amerikai rádiókészülékek. 41 árnyékolt rácsú csövel és beépített elektrodinamikus hangszóróval már 3000 leielért kaphatók. Egész Európát kristálytisztán, szelektíve és erősen hozzák. Egygomb kezelés. Azonkívül a legmodernebb európai és amerikai gépeket bármikor a legolcsóbban szállíthatom. Igen jó 3+1 csöves márka gépek már 3100 leielért, 6 részletben kaphatók. Cégem meglepően olcsón vállal bármilyen javítást, telepes gépeknek hálózatra való átalakítását, antenaszereléseket stb. Kedvező fizetési feltételek. Érdeklődők fáradjanak el, vagy kérjenek egy lapon gratis bemutatást.

Nagy Gyula rádiótechnikai vállalat
Temesvár V., Str. Frajli Buzesti (Bibor-u.) 14.

15 leielért egyszer

60 leielért egész hétig

hirdetjük kiadó lakását!

A hirdetés díja előre fizetendő

Butorozott tiszta utcai
külön bejárattal
Erzsébetváros, Csáki-utca 4. I. em. 3.

1 szoba-konyha
(vizvezetékekkel)
gyermektelen házaspárnak
azonnalra
Józsefváros, Zrinyi-utca 15.

2 szobás utcai
modern fürdőszobával
azonnalra 1600 leielért.
Huszár vendéglő mellett
Gyárvaros, Alsóárak-utca 2. u. szám.

2 szobás fürdőszobás
november vagy december 1-re
Gyárvaros, Fő-u. 28. vagy
Coronini-tér 22.

4 szobás modern
november 1-re
Erzsébetváros, Tirol-u. 36.
Ház mesternél.
Józsefváros, Református ház

5 szobás modern
november 1-re
Józsefváros, Ormos-utca 8.

Hirdesse e rovatban
kiadó lakását

Családi ház
(mellékhelyiségekkel)
azonnal vagy nov. 1-re
Érdeklődni: Söprényi vendéglőben, Freidorf-uton.

Szoba
irodnak vagy rendelőnek
telefonhasználattal
Lloyd-sor, Palace II-5.
Telefon 845.

Nagy szuterén-helyiség
azonnal kiadó

Közelebbit: Klein bőrdősnél, Belváros, Börze-utca E. K. Thomas-ház után.

Téli menetrend

Ervényes október 2-től a középpaival szemben egy órával előbbre kelet-európai időszámítás szerint.

Vonatok indulása a józsefvárosi udvarról:

Bukarest felé Simplon
Bukarest felé
Bukarest felé gyors
Bukarest felé
Karánsebes felé
Bukarest felé Rapid
Zsombolya felé
Zsombolya felé Simplon
Zsombolya felé
Resica felé
Resica felé
Resica felé
Arad felé
Arad felé
Arad felé
Arad felé
Arad felé
Buziás felé
Buziás felé
Báziás felé
Báziás felé
Gyér felé
Keresztes felé
Radna felé
Csanád felé
Csanád felé
Csanád felé
Valkány felé

Vonatok érkezése a józsefvárosi udvarra:

Bukarest felől
Bukarest felől gyors
Bukarest felől
Bukarest felől Simplon
Karánsebes felől
Zsombolya felől
Zsombolya felől Simplon
Zsombolya felől
Resica felől
Resica felől
Resica felől
Arad felől
Arad felől
Arad felől
Arad felől
Arad felől
Arad felől
Buziás felől
Buziás felől gyors
Báziás felől
Báziás felől
Gyér felől
Keresztes felől
Radna felől
Csanád felől
Csanád felől
Csanád felől
Varjas felől

(A resicai vonalon Zsebelyen Lie és Csákova, Gátalján Lugos és N szám, Berzovian Oravica és Anin; csanádi vonalon Billéd, Lovrin és N szentmiklós felé van csatlakozás.)

